

केन्द्रीय हिमालयीय संस्कृति शिक्षण संस्थानम्, दाहुङ  
ཨུཊཱ་ཁྱེ་མ་ལ་ཡའི་ལེགས་སྤང་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

CENTRAL INSTITUTE OF HIMALAYAN CULTURE STUDIES  
Dahung, West Kameng District: Arunachal Pradesh-790116  
Phone: 03782-207030: [cihcsoffice@gmail.com](mailto:cihcsoffice@gmail.com): Website: [www.cihcs.edu.in](http://www.cihcs.edu.in)  
(An Autonomous Body of the Ministry of Culture, Government of India)

पाठ्यक्रमः  
སློབ་ཁྲིད་འཆར་གཞི།  
SYLLABUS

शास्त्री तृतीय वर्ष (पञ्चम अधिसत्र)  
བསྟན་པའི་མཐོ་རིམ་གསུམ་པ། (རྒྱགས་དུས་ལྔ་པ།)  
SHASTRI 3<sup>rd</sup> YEAR (5<sup>th</sup> SEMESTER)

| Sl.<br>No. | Unit                                              | Unit details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Credit |
|------------|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 1.         | ཕྱི་ཚན་དང་པོ།<br>ཤེས་བཞིན་བསྐྱར་<br>བའི་ལུ་ཆ་ཆང་། | ༡ ་ཤེས་ས་་བསྐྱར་བའི་མན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས། སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་སེམས་ལ་རག་ལུས་ཚུལ་གདམས་བ། ༢ ་ཤེས་ས་་བསྐྱར་བའི་ཐབས་བློན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གཉིས་སྒྲིང་ཚུལ་གདམས་བ། ༣ ་ཁྱེད་པར་བློན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལུས་རག་གི་ཀུན་སྒྲིང་ལ་བརྟག་པ་བྱ་ཚུལ་གདམས་བ། ༤ ་ཤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་། དགོ་པའི་ཆོས་སྙུང་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་གདམས་བ།                             | 1.     |
| 2.         | ཕྱི་ཚན་གཉིས་པ།<br>ལུ་བྱུག་པ་བཟོད་པ་<br>བསྟན་པ།    | ༡ ་ཤོང་ཁྲོས་དགོ་ཅ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་དང་། མཛེལ་བ་ཤེས་སོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་གདམས་བ། ༢ ་ཤོང་ཁྲོ་ལྷོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གདམས། ༣ ་སྦྱུག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ས་རྒྱས་པར་གདམས་བ། ༤ ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་བསྟོམ་ཚུལ་རྒྱས་བསྟུ་གཉིས་ཀྱིས་གདམས་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རྩི་མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པ་བསྟོམ་ཚུལ་ནུམ་གངས་མང་པོ་སྟོན་ས་གདམས་པའི་ཚུལ། | 1.     |
| 3.         | ཕྱི་ཚན་གསུམ་པ།                                    | ༡ ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟུགས་ལེ་ལོ་གསུམ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ་                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 1.     |

|    |                                                |                                                                                                                                                                                            |    |
|----|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|    | ལེའུ་བདུན་པ་བཙུག་<br>འགྲུས་བསྟན་པ།             | གདམས་པ། ༡ ་ རྟོག་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་<br>པར་བསྐྱབ་ཀྱིས་པར་གདམས་པ། ༢ ་ རྟོག་པའི་འགྲུས་ཀྱི་མཐུན་སྟེན་<br>སྟོབས་བཞི་རྒྱས་པར་གདམས་པ། ༣ ་ རྟོག་པའི་འགྲུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་<br>པ། |    |
| 4. | སྡེ་ཚན་བཞི་པ།<br>ལེའུ་གསུམ་གྱི་དོན་<br>བསྟན་པ། | ༡ ་ ལེའུ་ལྔ་པའི་སྟོང་དོན། ༢ ་ ལེའུ་དྲུག་པའི་སྟོང་དོན། ༣ ་ ལེའུ་བདུན་<br>པའི་སྟོང་དོན། ༤ ་ རྟོག་པའི་འགྲུས་ཀྱི་སྟོང་དོན།                                                                     | 1. |
| 5. |                                                | Total                                                                                                                                                                                      | 4. |

References book:

ལྷན་སྐྱེའི་སྟོབས་ཚན།

1. རྟོག་པའི་རྒྱལ་སྐུ་འཕྲུག་དོགས། མཛད་པ་ལོ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།
2. རྒྱལ་སྐུ་འཕྲུགས་ཀྱི་སྟོང་དོན། མཛད་པ་ལོ། དཀྱིལ་ལྷན་ལོངས་འཛིན་སྟོན་མཛད་སྟེན་པ།

༡༡། །དབུས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ལེགས་བྱང་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

Dahung, West Kameng District: Arunachal Pradesh-790116

**(An Autonomous Body of the Ministry of Culture, Government of India)**

**ལྷན་སྐྱོང་གི་ཕྱི་རྒྱུ་འཛུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁྲིའི་ཚབ་ཏུ།**

སྒྲོབ་ཆེན། རང་དོན་རིག་པ་བརྒྱ་གཉིས་པ།

དཔལ་འབྱུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྔ་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དུམ་པ། བརྩ་  
པ། བསྐྱེད་པ་བཅས་ཆ་ཆོད་། མཛད་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ལྷགས་པ།

Internal-40/आंतरिक मूल्यांकन-40

| Sl. No. | Unit            | Unit details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Credit |
|---------|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 1.      | ཕྱི་ཆོན་དང་པོ།  | ས་དང་པོ་རབ་དགའ་བཤད་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དང་།<br>སྤྱི་ཐེ་ཆོན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བ་དང་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྟོན་ཐུག་མཛད་<br>ཚུལ། རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་<br>ཡོན་ཏན་སྒྲོར། རིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་དང་བདེན་བཞི་སྤྱི་རགས་སོགས་<br>ཀྱི་སྒྲོར། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིན་པ་བཤད་པ། རྟོན་དམན་པ་རྣམས་<br>ཀྱི་སྤྱིན་པ། | 1.     |
| 2.      | ཕྱི་ཆོན་གཉིས་པ། | བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དང་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། ས་<br>གཉིས་པ་ངེ་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལས། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་<br>དག་པར་བསྟན་ཚུལ། སྤྱིན་འབྲས་བདེ་འབྱེའི་རྟོན་ལ་སྟོན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་<br>ལ་རག་ལས་ཚུལ་དང་། སྤྱིན་འབྲས་བར་མ་ཆད་ཏུ་སྟོན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་<br>ལ་རག་ལས་ཚུལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཉམས་ན་ངན་སོང་ལས་ཐར་བ་ཤིན་<br>ཏུ་དཀའ་བ།                | 1.     |
| 3.      | ཕྱི་ཆོན་གསུམ་པ། | ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ལས། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ།<br>བཟོད་པ་གཞན་ངེ་ལྟར་བསྟན་ཚུལ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་                                                                                                                                                                                                                       | 1.     |

|    |               |                                                                                                                                                                                                                                                  |           |
|----|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|    |               | བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལས་ས་འདིར་བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པར་<br>བསྟན་པ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་སྤང་བའི་བྱད་པར་བཤད་པའི་སྟོར། ས་ལྷ་<br>པ་སྤང་དགའ་བ་བཤད་པ་ལས་བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་བཞི་སྤ་<br>རགས་ལ་མཁས་ཚུལ་སྟོར།                                                    |           |
| 4. | སྤེ་ཚན་བཞི་པ། | ས་བདུན་རིང་དུ་སོང་བ་བཤད་པ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ། ས་<br>དབྱུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་བཤད་པ། ས་བརྩ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་བཤད་པ།<br>འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ་ལས་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་། ས་གཉིས་པ་<br>ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་<br>པ། | 1.        |
| 5. |               | <b>Total</b>                                                                                                                                                                                                                                     | <b>4.</b> |

**References book:**

བྱུང་ལྟའི་སྟོབ་ཚན།

- 1) དབྱུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། མཛད་པ་པོ། རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་།
- 2) འཕྲུག་འགྲེལ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ།

༡༡། །དབུས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ལོགས་བྱང་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

Dahung, West Kameng District: Arunachal Pradesh-790116

**(An Autonomous Body of the Ministry of Culture, Government of India)**

शास्त्री तृतीय वर्ष /Shastri 3<sup>rd</sup> Year

## भोटी भाषा एवं साहित्य

## Bhoti Language and Literature

कुशास'दुस'द्व'स/पंचम अधिसत्र/5<sup>th</sup> semester CODE No.-DSE 3

ཨིལེག་དང་ཤོ།/प्रथम पत्र/1<sup>st</sup> paper

Written Examination-60/लिखित परीक्षा-60

Internal-40/आंतरिक मूल्यांकन-40

| Sl no | Unit            | Unit details                                                                                                                 | Credit |
|-------|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 1     | ཕྱི་ཆོན་དང་པོ།  | ཚིམ་གཞུང་། སྟུན་རག་མེ་ལོང་། ཚིམ་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན།<br>སྟུན་གཞུང་མེ་ལོང་མའི་སྟོན་སེལ་གྱི་ནུམ་གཞག                     | 1      |
| 2     | ཕྱི་ཆོན་གཉིས་པ། | ཚིམ་གཞུང་། སྟུན་རག་མེ་ལོང་། ཚིམ་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན།<br>མེ་ལོང་ལེའུ་དང་པོ་ལས་ཆེག་ལྷག་གི་དབྱེ་བའི་མཐའ་དབྱེད་ལུང་ཆ་ཆང་། | 2      |
| 3     | ཕྱི་ཆོན་གསུམ་པ། | སྟུན་ཚིམ། སྟུན་ཕྱ་གཤམ་པ་བྱང་རྩལ་དཔལ་བཟང་གི་རྟོགས་བརྟོན། ཚིམ་<br>པ་པོ། རྩེ་བླ་མ་ཚོང་ཁ་པ།                                      | 1      |
| 4     | Total           |                                                                                                                              | 4      |

ཁོར་སྒོག་ཕྱག་དཔེའི་མཆན།

- ༡༽ བོད་མཁས་པའི་ལུང་དང་པོའི་དཔེར་བརྗོད་ལྟ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་འཇུག་དོགས།  
 ༢༽ ཁམས་འགྲེལ་སོགས་འགྲེལ་བ་གསུང་རྟེན་ཁག  
 ༣༽ རྟོགས་བརྗོད་ཁག

| Sl. No. | Unit | Unit details                                                                                                                                                                                               | Credit   |
|---------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1.      | 1.   | Public Administration: Meaning, scope and Importance<br>Development Administration: Overall Overview<br>Policy -Making: A Holistic Study                                                                   | 1.       |
| 2.      | 2.   | Bureaucracy: Merits and Demerits, Maxwell's concept, role of Bureaucracy in India and discussion of measures for commitment of Bureaucracy.<br>Good Governance                                             | 1.       |
| 3.      | 3.   | Administrative Law: Meaning, Characteristics and Utility<br>Administrative Reforms: The Overall View                                                                                                       | 1.       |
| 4.      | 4.   | Accountability: 1. Meaning, need of accountability in administration, detailed study of accountability of administration to public representatives, audit department, vigilance department, judiciary etc. | 1.       |
|         |      | <b>Total=</b>                                                                                                                                                                                              | <b>4</b> |

केन्द्रीय हिमालयीय संस्कृति शिक्षण संस्थानम्, दाहुङ  
ॐ | दसुस'के'ब'य'प'दे'बे'ग'स'मु'द'ब'र्ष'दे'ब'क्षे'व'ग'हे'र'स'द'।

**CENTRAL INSTITUTE OF HIMALAYAN CULTURE STUDIES**

Dahung, West Kameng District: Arunachal Pradesh-790116

Phone: 03782-207030: [cihcsoffice@gmail.com](mailto:cihcsoffice@gmail.com): Website: [www.chics.edu.in](http://www.chics.edu.in)

**(An Autonomous Body of the Ministry of Culture, Government of India)**

**International Economics-Syllabus**

(Based on NEP 2020)

Shastri

Third Year: Fifth Semester- (4 Credit)

Subject Code: GE-5 (Elective/Optional)

Written Examination-60/लिखित परीक्षा-60

Internal-40/आंतरिक मूल्यांकन-40

| Sl. No | Unit                                  | Unit details                                                                                                                                           | Credit |
|--------|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 1      | Overview of International Economics   | Concept, Role, functions of International Trade, overview of world trade.                                                                              | 01     |
| 2      | Theories of International Trade       | The absolute advantage, Ricardian, Heckscher-Ohlin, New trade theories of International Trade, location of production and multi-national corporations. | 01     |
| 3      | Trade Policy Instruments              | Instruments of trade policy, political economy of trade policy & controversies of trade policies including multi-lateral trade organizations.          | 01     |
| 4      | International Exchange rate Mechanism | Fixed, flexible and managed exchange rate system, International monetary system, financial globalization and financial crisis.                         | 01     |
| Total  |                                       | 4                                                                                                                                                      | 04     |

**References and Suggested books:**

1. Dominick Salvatore: International Economics. 10<sup>th</sup> (Student) edition, John Wiley, 2011.
2. H. G Mannur: International Economics, 2<sup>nd</sup> Edition, Vikas Publishing House, 2018.
3. Francis Cherunilam: International Economics, 5<sup>th</sup> Edition, Tata McGraw Hill Education Pvt. Ltd, 2017.

केन्द्रीय हिमालयीय संस्कृति शिक्षण संस्थान, दाहुंग  
ཨ་ཁུ་ཤི་མ་ལ་ཡའི་ལེགས་སྤང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁང་།  
**CENTRAL INSTITUTE OF HIMALAYAN CULTURE STUDIES**  
Dahung::West Kameng District::Arunachal Pradesh-790 116  
Phone: 03782 207030:: E mail- [cihcsoffice@gmail.com](mailto:cihcsoffice@gmail.com)  
(An Autonomous Body of the Ministry of Culture, Govt. of India)

**HISTORY**  
**GE 5**  
**SHASTRI 3<sup>RD</sup> YEAR**  
**5<sup>TH</sup> SEMESTER**

**Written Test: 60**  
**Internal Assessment: 40**

**HISTORY**

**History of India 1750s-1970s**

1. The First Century of Colonial Rule:  
Expansion and Consolidation of British Power  
Institutions and Policies  
Making of a Colonial Economy  
Cultural Responses - Tradition and Reform
2. The Revolt of 1857: Social and regional spread: consequences.
3. Modern Colonial States after the Revolt: 1858-1947.  
Idioms of Rule:  
i) Knowing India-Race, Caste, Religion, Custom  
ii) Representative Politics-Constitutional Developments.
4. Nationalist Politics, 1858-1974.  
Phases of National Movement  
Economic Nationalism and Cultural Nationalism  
Mahatma Gandhi and Mass Nationalism: Gandhian thought, Techniques and Movements  
Growth of Communal Politics  
Partition of India

**Reading List:**

- |                                    |                                                                           |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Sugata Bose and Avesha Jalal       | : Modern South Asia: History, Culture, Political Economy, New Delhi, 1998 |
| Sekhar Bandyopadhyaya              | : From Plassey to Partition                                               |
| Barbara D Metcalf and T.R. Metcalf | : A Consise History of India, Cambridge, 2002                             |
| C.A. Bayly                         | : An Illustrated History of Modern India 1600-1947, London 1990           |
| Sumit Sarkar                       | : Modern India 1885-1947, Macmillan, 1983                                 |
| Mushirul Hasan                     | : John Company to the Republic : A Story of Modern India                  |

R. P. Dutt : India Today  
 Thomas Metcalf : Ideologies of the Raj  
 R. Jeffery J Masseloss : From Rebellion to the Republic  
 Bipan Chandra : Nationalism and Colonialism  
 Urvashi Butalia : The Other Side of Silence  
 Francine Frankel : India's Political Economy, 1947-1977  
 Paul Brass : The Politics of India since Independence  
 Lloyd and Susan Rudolph: In Pursuit of Laxmi: the Political Economy  
 of the Indian State, Chicago, 1987.

Bipan Chandra Aditya : India after Independence, Viking 1999  
 Mukherjee Mridula.  
 Gail Omvedt: Dalits and Democratic Revolution.  
 Ramachandra Guha : This Fissured Land  
 K.G. Subrahmanyam: The Living Tradition: perspectives on Modern Indian Art.  
 Radha Kumar: A History of Dong  
 Wimal Dissanyake and  
 K. Moti Gokulsingh : Indian Popular Cinema: A Narrative of Cultural Change.

#### **Selected Historical Literary Texts:**

1. Jyotiba Phule - Ghulmgiri
2. Bipan Chandra Pal - My Life
3. Mahatma Gandhi-Hind Swaraj My Experience with Truth
4. Jawaharlal Nehru-Discovery of India, Shyam Benegal (Relevant  
 Sections of the Serial Bharat Ek Koj)
5. Tagore Satyajit Ray - GhareBaire
6. M.N. Srinivas - Remembered Village
7. Prakash Tandon - Punjab Centaury vol 1
8. Profulla Mohanty - My Village
9. James Freeman - Untouchable, a Life history
10. Rahi Massom Raza - Aadha Gaon
11. Gopinath Mohanty - Poraia

**CENTRAL INSTITUTE OF HIMALAYAN CULTURE STUDIES**  
 Dahung:: West Kameng District:: Arunachal Pradesh-790 116  
 Phone: 03782 207030:: E mail- [cihcsoffice@gmail.com](mailto:cihcsoffice@gmail.com)  
 (An Autonomous Body of the Ministry of Culture, Govt. of India)

**CODE NO: GE 5**

Sub: Bhot Boudh Itihas

દે:ર્શન/પત્ર/Paper

Internal-40/आंतरिक मूल्यांकन-40

[illegible]

References book:

ཐུང་ལྟའི་སྒྲོབ་ཆན།

- 1) རྒྱ་གར་གནས་ཡིག །མཛད་པ་པོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ།

केन्द्रीय हिमालयीय संस्कृति शिक्षण संस्थानदाहुंग ,  
ཨ་རུ་ཁ་ལ་ཡའི་ལེགས་བྱང་མཆོ་རིམ་སློབ་གནེར་ཁང་།  
**CENTRAL INSTITUTE OF HIMALAYAN CULTURE STUDIES**  
Dahung::West Kameng District::Arunachal Pradesh-790 116  
Phone: 03782 207030:: E mail- [cihcsoffice@gmail.com](mailto:cihcsoffice@gmail.com)  
(An Autonomous Body of the Ministry of Culture, Govt. of India)

Shastri course  
Subject: Physics  
Semester 5<sup>th</sup>  
Credit 4: GE:05

Written Test: 60  
Internal Assessment: 40

- Credit 01:** Electric Field and Potential: Colam's low, Electric Capcitanace  
**Credit 02:** Electric Current, Ohm's low. Kirchoff's low, Wheat Stone Bridge  
**Credit 03:** post office box, Specific Resistance or Resistivity  
**Credit 04:** Theory of Potention meter and its uses, Glavenometer and its uses.

Reference book:

- |                                |                   |
|--------------------------------|-------------------|
| 1. Electricity and Electronics | Dr. R.C. Bhandari |
| 2. Modern Electronics          | Dr. Arora         |

केन्द्रीय हिमालयीय संस्कृति शिक्षण संस्थान, दाहुंग  
 ཨུཊཱ་ཁྱེ་མ་ལ་ཡའི་ལེགས་སུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གཤེར་ཁང་།  
**CENTRAL INSTITUTE OF HIMALAYAN CULTURE STUDIES**  
 Dahung:: West Kameng District:: Arunachal Pradesh-790 116  
 Phone: 03782 207030:: E mail- [cihcsoffice@gmail.com](mailto:cihcsoffice@gmail.com)  
 (An Autonomous Body of the Ministry of Culture, Govt. of India)

Hindi GE-5

आधुनिक हिन्दी साहित्य का इतिहास एवं आधुनिक काव्य  
 शान्त्री तृतीय वर्ष पंचम सेमेस्टर  
 चतुर्थ पत्र

लिखित परीक्षा- 60  
 आंतरिक मूल्यांक-40

| Sl. No. | Unit        | Unit Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Credit |
|---------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 1       | खण्ड क<br>1 | हिन्दी गद्य- हिन्दी गद्य का उद्भव एवं विकास<br>गद्य विधाएँ- नाटक, निबंध, उपन्यास, कहानी, आलोचना, आत्मकथा,<br>जीवनी, रिपोर्टाज, डायरी, संस्मरण एवं रेखाचित्र, पत्र-पत्रिकाएँ                                                                                                                                                                                                               | 01     |
| 2       | खण्ड क<br>2 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• भारतेन्दु युग</li> <li>• द्विवेदी युग</li> <li>• राष्ट्रीय सांस्कृतिक काव्यधारा</li> <li>• छायावाद</li> <li>• प्रगतिवाद</li> <li>• प्रयोगवाद</li> <li>• नयी कविता</li> <li>• समकालीन कविता</li> <li>• स्त्री विमर्श</li> <li>• दलित विमर्श</li> </ul>                                                                                            | 01     |
| 3       | खण्ड ख<br>3 | 1. मैथिलीशरण गुप्त- यशोधरा से<br>सिद्धि हेतु स्वामी गये, यह गौरव की बात..... सखी, वे मुझसे<br>कहकर जाते। (5)<br>2. रामधारी सिंह दिनकर- जनतंत्र का जन्म<br>3. माखनलाल चतुर्वेदी- हिमकिरीटिनी से कैदी और कोकिला।<br>4. जयशंकर प्रसाद- लहर से पेशोला की प्रतिध्वनि<br>5. सूर्यकान्त त्रिपाठी निराला- भिक्षुक<br>6. सुमित्रानन्दन पंत- ग्रामश्री<br>7. महादेवी वर्मा- मैं नीर भरी दुख की बदली | 01     |

|   |             |                                                                                              |    |
|---|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 4 | खण्ड ख<br>4 | 8. नागार्जुन- अकाल और उसके बाद<br>9. अज्ञेय- नदी के द्वीप<br>10. भवानीप्रसाद मिश्र- गीत फरोश | 01 |
|   |             | कुल                                                                                          | 04 |

सहायक ग्रंथ-

1. हिन्दी साहित्य का इतिहास- आचार्य रामचन्द्र शुक्ल, प्रकाशन विभाग, नई दिल्ली।
2. हिन्दी साहित्य का इतिहास- सम्पादक: डॉ. नगेन्द्र, डॉ. हरदयाल, मयूर पेपर बैक्स, नई दिल्ली।
3. हिन्दी साहित्य और संवेदना का विकास- रामस्वरूप चतुर्वेदी, लोकभारती प्रकाशन, इलाहाबाद।
4. हिन्दी साहित्य का दूसरा इतिहास- वच्चन सिंह, राधाकृष्ण प्रा.लि. नई दिल्ली।
5. आधुनिक हिन्दी साहित्य- वच्चन सिंह, लोकभारती प्रकाशन, इलाहाबाद।
6. आधुनिक साहित्य प्रवृत्तियाँ- नामवर सिंह, लोकभारती प्रकाशन, इलाहाबाद।
7. हिन्दी का गद्य साहित्य- डॉ. रामचन्द्र तिवारी, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी।
8. छायावाद- नामवर सिंह, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली।
9. हिन्दी के निर्माता- कमल शर्मा, भारतीय ज्ञानपोठ, नई दिल्ली।
10. आधुनिक हिन्दी नाटक- डॉ. नगेन्द्र, नेशनल पब्लिशिंग हाउस, दिल्ली।
11. हिन्दी साहित्य चिंतन- सम्पादक: सुधाकर पाण्डेय, सह-सम्पादक: कुसुमाकर पाण्डेय, कला मंदिर, 1687, नई सड़क, दिल्ली- 110006, प्रथम संस्करण-2002
12. हिन्दी काव्य गंगा- सम्पादक: सुधाकर पाण्डेय, नागरीप्रचारिणी सभा, वाराणसी, प्रथम संस्करण-1990
13. यशोधरा- मैथिलीशरण गुप्त, साहित्य सदन, झाँसी, उत्तर प्रदेश।
14. लहर- जयशंकर प्रसाद, भारत पुस्तक भण्डार, दिल्ली, प्रथम संस्करण-2009
15. अज्ञेय काव्य-स्तवक- सम्पादक: विद्यानिवास मिश्र, रमेश चन्द्र शाह, साहित्य अकादेमी, नई दिल्ली, संस्करण-2010
16. नागार्जुन- प्रतिनिधि कविताएँ, सम्पादक: मैनेजर पाण्डेय
17. निराला की साहित्य साधना (भाग-1,2,3)- रामवीलास शर्मा, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली।
18. स्त्री संघर्ष का इतिहास- राधा कुमार, वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली।
19. नारी विमर्श- राकेश कुमार, आधार प्रकाशन, पंचकुला।
20. दलित साहित्य का सौन्दर्य शास्त्र- ओमप्रकाश वाल्मीकि।
21. दलित साहित्य का समाजशास्त्र- हरिनारायण ठाकुर।
22. दलित साहित्य: एक मूल्यांकन- प्रो. चमनलाल

6. Christopher Marlowe *Jew of Malta*  
7. William Shakespeare *Twelfth Night*  
8. Samuel Beckett *Waiting For Godot*  
9. Henrik Ibsen- *A Doll's House*

केन्द्रीय हिमालयीय संस्कृति शिक्षण संस्थानम्, दाहुङ

ཨ་རི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཨ་ཁྱེད་ལྷན་ཁུངས་ཀྱི་ཨ་ཁྱེད་ལྷན་ཁུངས་ཀྱི་ཨ་ཁྱེད་ལྷན་ཁུངས་

CENTRAL INSTITUTE OF HIMALAYAN CULTURE STUDIES

Dahung, West Kameng District: Arunachal Pradesh-790116

Phone: 03782-207030: [cihcsoffice@gmail.com](mailto:cihcsoffice@gmail.com): Website: [www.cihcs.edu.in](http://www.cihcs.edu.in)

**(An Autonomous Body of the Ministry of Culture, Government of India)**

शास्त्री तृतीय वर्ष/Shastri 3<sup>rd</sup> year

पाली/Pali

पंचम अधिसत्र/ 5<sup>th</sup> Semester

Written Test: 60

Internal Assessment: 40

मिलिन्द पञ्चो

पाठ-

1. लक्षण पञ्चो
2. विमतिच्छेदन पञ्चो

CENTRAL INSTITUTE OF HIMALAYAN CULTURE STUDIES  
Dahung, West Kameng District: Arunachal Pradesh-790116  
Phone: 03782-207030: [cihcsoffice@gmail.com](mailto:cihcsoffice@gmail.com): Website: [www.chics.edu.in](http://www.chics.edu.in)  
**(An Autonomous Body of the Ministry of Culture, Government of India)**

पंचम सेमेस्टर-संस्कृत वैकल्पिक  
5<sup>th</sup>Semester Sanskrit Optional  
लघुसिद्धान्तकौमुदी-स्त्रीप्रकरणम्  
Laghu-Sidhant-koumudi-Sitriprakaranam

Written Examination-60/लिखित परीक्षा-60

Internal-40/आंतरिक मूल्यांकन-40

| Sl. No | Unit ईकाई | Unit details                                 | Credit |
|--------|-----------|----------------------------------------------|--------|
| 1      |           | आदितः यज्ञश्चेति यावत् ।                     |        |
| 2      |           | हलस्तद्धितस्येतितः क्रीतात्करणपूर्वात् यावत् |        |
| 3      |           | स्वाङ्गाच्चेतितः नखमुखात्संज्ञायाम् यावत् ।  |        |
| 4      |           | जातेरस्त्र्तीविषयादयोपधात् ।                 |        |
| 5      |           | संहितशफलक्षणवामादेश्च                        |        |